

EDUSKUNNAN VASTAUS 210/2000 vp

Hallituksen esitys laeiksi kuntien valtionosuuslain, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi kuntien valtionosuuslain, sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta (HE 138/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 20/2000 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki**kuntien valtionosuuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun kuntien valtionosuuslain (1147/1996) 30 § sekä *lisätään* lakiin uusi 22 a ja 32 § seuraavasti:

7 luku

Erinäisiä säännöksiä

22 a §

Valtionosuuksien määräytyminen kuntajakoa eräissä tapauksissa muutettaessa

Kuntaa kahteen tai useampaan kuntaan yhdistettäessä lasketaan lakkaavan kunnan alueen osalta uusien tai laajentuvien kuntien valtionosuudet ja valtionosuuksien tasaus lakkaavan

kunnan niiden tietojen perusteella, jotka ovat kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksien määräämisen perusteena.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut valtionosuudet jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuodelle uusien tai laajentuvien kuntien kesken siinä suhteessa kuin lakkaavan kunnan asukasluku jakautuu muiden kuntajaon muutoksen kohteena olevien kuntien kesken.

Opetus- ja kulttuuritoimessa laskennallisiin opiskelija-, opetustunti- ja henkilötyövuosimääriin perustuva valtionosuus myönnetään niille

kunnille, jotka kuntajakoa muutettaessa saavat hoidettavakseen asianomaisten palveluiden järjestämisen.

Kunnan alueiden asukasluvun perusteena pidetään väestötietolain mukaisia vahvistamisvuoden lokakuun lopun väestötietoja.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan kaikkiin valtionosuuksiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna sekä verotulon tasaukseen ja perustamiskustannusten valtionosuuksien perusteisiin kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna ja sitä seuraavana vuonna.

30 §

Rahoitusavustus vuonna 2001

Sen lisäksi, mitä 13 §:ssä säädetään, myös tämän lain täytäntöönpanosta kunnille johtuvat erityiset taloudelliset vaikeudet otetaan huomioon rahoitusavustusta vuodelle 2001 myönnettäessä.

32 §

Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus vuonna 2000

Sen estämättä, mitä 3 §:n 4 kohdassa säädetään, vuoden 2000 kustannustenjaon tarkistus toteutetaan siten, että vuoden 2001 valtionosuuksiin sisällytetään puolet ja vuosien 2002 ja 2003 valtionosuuksiin kumpaankin neljännes kustannustenjaon tarkistuksen kokonaismäärästä siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetussa laissa, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa sekä vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin valtionosuuksien vahvistamiseksi vuodelle 2001.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3 päivänä elokuuta 1992 annetun lain (733/1992) 32 §, sellaisena kuin se on laissa 1150/1996, sekä

lisätään lakiin uusi 16 b ja 45 b § seuraavasti:

16 b §

Eräiden kertoimien määräytyminen ja työttömien lukumäärän huomioon ottaminen kuntajakoa muutettaessa

Kuntien valtionosuuslain 22 a §:ssä tarkoitettua kuntajaon muutoksen yhteydessä sovelletaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden valtionosuuksia laskettaessa niitä tämän lain 13—15 §:ssä tarkoitettuja kertoimia, jotka pe-

rustuvat edeltävän vuoden kuntajakoon. Myöhempien vuosien valtionosuuksia laskettaessa käytetään kerrointen laskemiseen uusien tai laajentuvien kuntien tietoja.

Edellä 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua kuntien työttömien lukumäärän perusteella laskettavat kustannukset jaetaan kuntajaon muutoksen voimaantulovuoden jälkeisen vuoden valtionosuutta laskettaessa uusille tai laajentuneille kunnille samassa suhteessa, joka vastaa asukas-

kohtaisia muutoksia kuntajaon muutoksen voimaantulovuonna.

32 §

Kuntien valtionosuuslain eräiden säännösten soveltaminen

Voimavarojen vahvistamiseen ja valtionosuuden suorittamiseen sovelletaan lisäksi seuraavia kuntien valtionosuuslain säännöksiä:

- 1) 14 §:n säännöksiä neuvottelumenettelystä;
- 2) 16 §:n säännöksiä valtionosuuden ja rahoitusavustuksen myöntämisestä sekä verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen vahvistamisesta;
- 3) 17 §:n säännöksiä maksamisesta;
- 4) 18 §:n säännöksiä saamatta jääneen etuuden suorittamisesta;
- 5) 19 §:n säännöksiä perusteettoman edun palauttamisesta;
- 6) 20 §:n säännöksiä suoritusvelvollisuuden raukeamisesta;

7) 22 a §:n säännöksiä valtionosuuksien määrätymisestä eräissä tapauksissa kuntajakoa muutettaessa.

45 b §

Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus vuonna 2000

Sen estämättä, mitä 18 §:n 3 momentissa säädetään, vuoden 2000 kustannustenjaon tarkistus toteutetaan siten, että vuoden 2001 valtionosuuksiin sisällytetään puolet ja vuosien 2002 ja 2003 valtionosuuksiin kumpaankin neljännes kustannustenjaon tarkistuksen määrästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin valtionosuuksien vahvistamiseksi vuodelle 2001.

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (635/1998) 12 §,
muutetaan 8 §:n 3 kohta, 9 §:n 2 momentin 3 kohta, 45 §:n 1 momentti, 46 §:n 3 ja 5 momentti, 57 §:n 1 momentin 3 kohta sekä 65 ja 68 §, sekä
lisätään 57 §:n 1 momenttiin uusi 3 a kohta seuraavasti:

8 §

Kunnan valtionosuuden peruste

Kunnan valtionosuuden peruste saadaan, kun lasketaan yhtein:

- 3) kunnan järjestämää ammatillista peruskoulutusta saavien opiskelijoiden määrien sekä oppisopimuskoulutuksena ja muuna ammatillisena peruskoulutuksena järjestettävää koulutusta varten opiskelijaa kohden määrättyjen yksikköhintojen tulot;

9 §

Kunnan rahoitusosuus opetustoimen ja kirjaston käyttökustannuksiin

Kunnan rahoitusosuutta laskettaessa kaikki 8 §:n 1—4 ja 6 kohdassa tarkoitetut kuntien valtionosuuden perusteet lasketaan yhteen ja näin saatuun markkamäärään lisätään:

3) perustamishankkeista aiheutuvien kustannusten vuoksi kymmenen prosenttia markkamääristä, jotka saadaan, kun ammattikorkeakouluissa ja muussa ammatillisessa peruskoulutuksessa kuin oppisopimuskoulutuksessa opiskelevien määrien sekä 16 §:n mukaisesti ammattikorkeakouluja ja ammatillista peruskoulutusta varten vahvistettujen yksikköhintojen keskimäärien markkamäärien tuloista vähennetään 19 §:n 5 momentissa ja 20 §:n 5 momentissa tarkoitettujen valtionosuuden laskentaperusteeksi koulutuksen järjestäjille vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet.

45 §

Rahoituksen myöntäminen ja tarkistaminen

Valtionapuviranomainen myöntää 6 ja 13—15 §:ssä tarkoitetun valtionosuuden sekä 7 ja 11 §:ssä tarkoitetun rahoituksen käyttökustannuksiin hakemuksetta kunnalle tai muulle 1 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjälle siten kuin kuntien valtionosuuslain 16 §:n 2 momentissa säädetään.

46 §

Rahoituksen maksaminen käyttökustannuksiin

Ammatillisen koulutuksen järjestäjälle maksettavaan rahoitukseen lisätään perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella 43 prosenttia markkamäärästä, joka saadaan,

kun koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärän ja ammatilliselle koulutukselle 16 §:n mukaisesti vahvistetun yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän tulosta jaettuna kymmenellä vähennetään koulutuksen järjestäjälle 19 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistettujen vuosivuokrien perusteella lasketut valtionosuuden perusteet. Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen opiskelijamääriä ei kuitenkaan tällöin oteta huomioon. Ammattikorkeakoulun ylläpitäjälle maksettavaan rahoitukseen lisättävä markkamäärä lasketaan vastaavasti ammattikorkeakoulun opiskelijamäärän, ammattikorkeakoululle 16 §:n mukaisesti vahvistetun yksikköhintojen keskimääräisen markkamäärän ja ammattikorkeakoululle 20 §:n 5 momentin nojalla valtionosuuden laskentaperusteeksi vahvistetun vuosivuokran perusteella.

Jos kunnan 8 §:ssä säädetty valtionosuuden peruste, johon on lisätty 3 momentissa tarkoitettu perustamishankkeista aiheutuneiden kustannusten perusteella laskettu markkamäärä, kunnalle 11 §:n 2 ja 3 momentin mukaan myönnettävä rahoitus, kunnalle 13—15 §:n mukaan myönnettävä valtionosuus ja kunnalle 4 momentin mukaan maksettavat markkamäärät, on pienempi kuin 9 ja 10 §:n mukaan lasketut markkamäärät, kunnan tulee maksaa erotus valtiolle kahdessa erässä, ensimmäinen erä varainhoitovuoden heinäkuun ja toinen erä varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

57 §

Kuntien valtionosuuslain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rahoitukseen sovelletaan lisäksi seuraavia kuntien valtionosuuslain säännöksiä:

3) 20 §:n säännöksiä suoritusvelvollisuuden raukeamisesta;

3 a) 22 a §:n säännöksiä valtionosuuksien määräytymisestä kuntajakoa eräissä tapauksissa muutettaessa; sekä

---

65 §

Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät ja yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002

Tämän lain 16 §:ssä tarkoitetut yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät sekä 17—20 §:ssä, 21 §:n 2 momentissa ja 24 §:ssä tarkoitetut yksikköhinnat vuosille 2001 ja 2002 lasketaan siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Yksikköhintojen keskimääräiset markkamäärät ja yksikköhinnat vuodelle 2001 lasketaan vuonna 1999 toteutuneiden kokonaiskustannusten perusteella siten, että vuodelle 2001 määrätävien yksikköhintojen ja vuoden 1999 oppilas-, opiskelija-, opetustunti- ja asukasmäärien perusteella laskettavat valtionosuuden perusteet yhteenlaskettuina vastaavat opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisesti samoilla oppilas-, opiskelija-, opetustunti- ja asukasmäärillä vuodelle 2000 edellä 1 momentissa mainituissa lainkohdissa tarkoitettuja toimintoja varten laskettuja ja kustannustason muutoksella tarkistettuja yhteenlaskettuja valtionosuuden laskennallisia perusteita korotetuna viidellä prosentilla.

Vuoden 2002 yksikköhintoja laskettaessa vuodelle 2001 vahvistettuja kustannustason muutoksella tarkistettuja yksikköhintojen keskimääräisiä markkamääriä korotetaan kolmella prosentilla.

Sen estämättä, mitä 17 ja 18 §:ssä säädetään, perusopetuksen ja lukion yksikköhintoja vuodelle 2001 laskettaessa vuoden 1999 kokonaiskustannuksiin sekä vuoden 1999 oppilas- ja opiskelijamääriin ei lueta yliopistojen harjoittelukouluissa järjestetystä perusopetuksesta ja lukio-koulutuksesta aiheutuneita kustannuksia eikä koulutukseen osallistuneita oppilaita ja opiskelijoita.

68 §

Museon yksikköhinta vuonna 2001

Museon käyttökustannuksiin myönnettävän valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta laskennallista henkilötyövuotta kohden on 200 200 markkaa vuonna 2001.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaasta sivistystyöstä 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (632/1998) 11 §:n 1 ja 9 momentti sekä 12 ja 30 § seuraavasti:

11 §

Yksikköhinta

Asianomainen ministeriö määrää opiskelija-
viikkojen, opiskelijavuorokausien, opiskelija-
päivien, opetustuntien ja opintokerhotuntien yk-
sikköhinnat seuraavaa vuotta varten. Yksikkö-
hinnat määrätään varainhoitovuodelle arvioidun
kustannustason mukaisiksi.

Muina kuin 2—5 momentissa tarkoitettuina
vuosina yksikköhinnaksi määrätään edelliselle
vuodelle määrätty yksikköhinta.
-----

12 §

*Kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja
laadun muutos*

Kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja
laadun muutos otetaan yksikköhintoja lasketta-
essa huomioon noudattaen soveltuvin osin, mitä
kuntien valtionosuuslain (1147/1996) 3 §:n 1 ja
2 kohdassa sekä 4 §:ssä säädetään.

Jos kustannustaso on olennaisesti muuttunut
siitä tasosta, jonka perusteella käyttökustannus-
ten yksikköhinta on määrätty, asianomainen mi-

nisteriö voi ottaa sen huomioon määrättäessä
seuraavan vuoden yksikköhintaa.

30 §

*Kansalaisopistojen ja liikunnan koulutuskeskus-
ten yksikköhinnat vuosina 2001 ja 2002*

Kansalaisopistojen yksikköhintojen määrää-
misestä vuosille 2001 ja 2002 on soveltuvin osin
voimassa, mitä opetus- ja kulttuuritoimen rahoi-
tuksesta annetun lain (635/1998) 65 §:ssä sääde-
tään.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskus-
ten yksikköhinnat vuodeksi 2001 lasketaan siten,
että vuodelle 2000 määrättyä ja kustannus-
tason muutoksella tarkistettua yksikköhintaa ko-
rotetaan viidellä prosentilla. Vuodeksi 2002 yk-
sikköhinnat lasketaan siten, että vuodelle 2001
määrättyä ja kustannustason muutoksella tarkis-
tettua yksikköhintaa korotetaan kolmella pro-
sentilla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2000